

הלכות פְּרָבוֹת סִימָן נג

ביאורים ומוספים

79) ואם הרב יכול לפרנס את עצמו בלי ליטול שכר מהציבור, כתב בשו"ת חתם סופר (ח"מ סי' קסד ד"ה אמנם) שחייב לעשות כן גם בחינם, אך לא כל אדם זוכה לשני שולחנות, והוסיף, שגם אם אינם נותנים לו כדי צרכו ברוח, אין ראוי שיסרב, ולא יבקש הוספה בכל זמן להעמיס על הציבור שבלאו הכי עמוסים.

80) הוסיף החפץ חיים (קונטרס בית ישראל פ"ג סי' ה) שחובב בניית מקוה קודם אף לבניית בית הכנסת וקניית ספר תורה וכל המצוות, וכך כתב בשו"ת אגרות משה (ח"מ סי' מב), ולמכור בית כנסת וספר תורה לצורך זה, כתב בשו"ת אגרות משה (שם, וא"ח סי' א) סי' נא ענף ד) שאם אי אפשר למצוא כסף באופן אחר, צריך למכור.

[משנ"ב סי' עב]

לא יוכל להורות לעם הא"י שינתקו על-פי התורה⁸¹.

81) ואף אם ירדו דרושים חריפים וחילוקים עמוקים, כתב המקור חיים (סכ"ד) שבקראות בהוראה לא תליה בזה, אלא כמו שכתב הרמ"א (יר"ד סי' רמב ט"ל) לענין כבוד תלמיד לרבו, שעיקר הרבנות בימים אלו היא במי שלימדו פסק ההלכה והעיון, והעמידו על האמת והיושר.

[משנ"ב סי' עג]

ח"ן מאמנות⁸².

82) וגם להוריד לו משכרו, כתב המקור חיים (סכ"ה) שנחשב כמו שמסלקים אותו, ואסור.

ואפילו לא נתמנה בפירוש אלא שהחזיק בוה זמן רב ושחקו הציבור, כתב לקמן (סי' קנ"ג סי' קי"ב) שאי אפשר לסלקו, ובשו"ת מהר"ם שיק (ח"מ סי' יח) ביאר לענין הזקת גבאות, שאם מינהו לזה ובחר בו, אין לסלקו, מפני שמחלו לו שיעשה מצוה זו וזכה בה, וגם אם לא מינהו אלא שעשה כן הרבה זמן, מימי אין לסלקו, מפני הרכי שלום.

ולענין שי"ץ ובעל חוקע לימים הנוראים, כתב לקמן (סי' תקפ"א סי' יא) שנהגו שאפילו התפלל או תקע בשופר פעם אחת, אין לתת את המצוה לאחר.

ושי"ץ שעוב בגלל שהיה חולה או אנוס מסיבה כלשהיא, כתב לקמן (שם וסי' קנ"ג סי' קט"ו) שאפשר למנות במקומו אדם אחר, ומימי לאחר שהבריא או שעבר האונס חזרת המצוה לראשון.

[משנ"ב סי' עה]

אפלה בשביל לנחן בעלמא יש למנע⁸³.

83) ולענין למנות שי"ץ מי שיצא עליו קול שעבר על איסור שבועה, כתב לעיל (סי' יד) שיש להושיב על כך בית דין.

[משנ"ב סי' עו]

שליח צבור שפתי זנתה פתת בעלה אין למנותו לכחלה⁸⁴.

84) ולענין דין יקדשתו האמור כלפי הכהנים, שכתב הרמ"א לקמן (סי' קכ"א סי' א) שאם זינתה בתו אין מהוייבם לקדשו, כתב המשני"ב שם (סי' קכ"ד), שבזמן הזה אין מנהג לפסול מהמת זה (ובשעתה"צ כאן (סי' טו) ציין לאחרונים שם).

[משנ"ב סי' ס]

שאין זה מקרבך אלא מנאצי⁸⁵.

74) ובביאור הדבר (דברי הגר"א, שהוא מקור המשנ"ב) כתב האלף למטה (על המטה אפרים סי' תקפ"א סי' כד), שכיון שמתפלל שלא ברצון הקהל הריהו כמי שגזל את הציבור, ואם יענה יאמן נראה כאילו מסכים עמו.

[משנ"ב סי' סז]

הקציו לפי ממון והקציו לפי נפש⁸⁶ וכו', דקחון שאני⁸⁷.

75) וכשגובים החצי לפי נפשות, כתב המקור חיים (סכ"ג) שצריך לתת גם עבור בניו הגדולים, ואם יש להם ממון משלהם שעושה רווחים, צריכים הם לתת חצי לפי ממון כשאר האנשים.

ואשה אלמנה, כתב המקור חיים (שם) שצריכה לתת כמו האיש, כיון שחייבת גם בתפילה.

76) ובטעם הדבר שבתן גובים לפי ממון, ביאר הלבוש (סכ"ג) והט"ו (סי' יד) והא"ר (סי' נה סי' ב) שהעשירים מוכנים להוסיף בשכרו של הדין לפי נעימות קולו, וכמו שכתב להלן (סי' טו) בדיעת הרמ"א.

[משנ"ב סי' ע]

עין בחשן-משפט סימן קסג ע"פ ג בהג"ה⁸⁸ וכו', אין קחשין לפי ממון לכד⁸⁹.

77) שכתב הרמ"א (שם בסופו) ששכר השי"ץ גובים לפי ממון, וביאר המחצה"ש (כאן סי' כז) שכונת הלבוש והמניא (סי' כג) לבאר שאין סתירה ברמ"א, שבשו"ע ח"מ שכתב שגובים לפי ממון היינו מצד הדין, וכאן שכתב שחצי לפי ממון וחצי לפני נפשות היינו מצד המנהג, ובמקום שאין מנהג יש לעשות על פי הדין, וכן כתב בשו"ת אגרות משה (ח"מ סי' מא ד"ה והנה המביא).

78) ולענין בניית בית כנסת, כתב הרמ"א (ח"מ שם) שגובים לפי ממון, וכתב המשני"ב לקמן (סי' קכ"ב סי' ב) שהיינו דוק בבניית בית כנסת, אבל בשכירות בית כנסת גובים חצי לפי ממון וחצי לפי נפשות, ומקור הדברים בשו"ת מהר"ם פאדווא (סי' מב), שביאר שבניית בית הכנסת בדרך כלל היא לזמן מרובה, וכיון שהעשיר אינו יכול לעזוב את ביתו ועסקיו בקלות, סביר שיצטרך יותר לבית הכנסת, וגם שרצה יותר לפאר את ביתו, אבל העני יכול לעבור לגור במקום אחר ולא יצטרך לבית הכנסת הזה, ועוד, שבשביל עני מספיק להתפלל בצריף וכדו', אבל שכירות בית הכנסת היא לזמן ולכן גובים חצי לפי ממון וחצי לפי נפשות.

ולענין בניית מקוה, כתב בשו"ת אגרות משה (ח"מ שם) שמוצד הדין יש לקבוע לגבות חצי לפי ממון וחצי לפי נפשות, כיון שהוא חיוב הגוף ממש על כל יחיד ויחיד, אלא כיון שמקוה אחד יכול לשמש את כל הקהל, ולכן צריך היה לקבוע הכל לפי נפשות, אך כיון שיש בוה גם חלק של נוי ויופי המקום, יש לקבוע שחצי יהיה לפי ממון.

[משנ"ב סי' עא]

דקל אנשי העיר מתקבים לתן לזה⁹⁰ וכו', דקל אנשי העיר קחשין לתן על המקנה⁹¹.

יום א' י"ט חשוון תשע"ז

פד באר הגולה

ת הרשבי"א בתשובה
אמרת ו תשיבה
הראש כלל ו
ד תשיבת הקורבן

הלכות פרבות סימן ננ

שפתפולל בתזקה ונרף אלמות (סו) אין עונין אמן אחר בתכונותיו (בבבב) ואב סי' סגנ ואגורה פרק כיצור מברכות: **כג (סו) השכר שליח צבור פורעים (סח) מקפת תקלה, אף-על-פי שהשליח צבור מוציא הדל בעשיר, מכל מקום אין יד העני משגת פעשיר:** הגה ר"ש אומרים שגובין (סט) תצי לפי ממון ותצי לפי הנפשות, וכן הוא מנהג (נח) הנהגות (מהר"ם פדואה סי' מב): **כד 'צבור שצריכין לשכור רב ושליח צבור ואין מנדם כדי שוכר שגוי'.** אם הוא רב מברק ונגדול פתורה וקני בהוראה (עא) הוא (כט) קודם, (עב) ואם לאו *שליח צבור קודם: **כה ואין מסלקין (עג) חזן מאמנותו אלא-אם-כן נקצא (עד) בו (ל) פסול:** הגה (עה) ואין מסלקין אותו ממשום (א) (נא) רבון בעלמא, כגון שצא עליו שם (ער) שנתפס עם (נג) הכותית (עו) או שפסד אדם, אכל *אם באו

שערי תשובה

אפרים ישע ב ובפתח-שערים שם על זכור המביא כזה: [כ] ר"ח, עכ"ה. ועין בב"י שהביא מהנדב"י בשם הנכס"ם תשובת מתי"א שאין מורידין אדם מקבלתו מן-הקדש גדולה ועד חזן ומכנס אצ"כ עבר עברה בפרהסיא, ואם לא ותפיר עליו זה אינו מן הדין להסיר ולא לפסולו, ואם נתפס עליו בפרס אין להסיר את קבל עליו מה שהוא סבב סתם פון ע"ש:

באור הלכה

וסרב. שלא להפסיק בתפלה: * שליח צבור. עין במשנה ברוך, והוא נכבד מהשבת הראשית. ומנה יראה האדם גדל החיוב על כל עיר לומר להם רב שיונה להם במצות התורה ומשפטיה אין להקנות, ולא יהיו קצורים בקנששים פאפלה, ואפילו אם עליהם דוחות לגמרי כמות תפלה אצלם, וסימן החיוב מהו הוא קודם: ובקרא אם אנשי העיר יבולין גס"פ להתפלל לעצמן, בנדאי זה קודם. ומנה יקראו וחת ופחד אינה מהפירות הנמצאים ממוין למדינה שאין להם רב ומורה צדק בעירם, ועין גדול הוא כמו שבארנו: הגם שלוקחין להם שוחט יבורק. עם כל זה הלא צריכין לאיש מורה צדק שיהיה להם דיני שבת ויום טוב, והלכות פסח החמורה, ודיני טבילת מקוה, וכל פרטי הלכות כזה, ושאר דיני תורתנו הקדושה אשר יצוה אותם האדם ותי פהם ואם לא ששהו"ט יבורק שלהם הוא למדן גדול וכפי בפרטי התורה ויש לו סמיכה על הוראות מהגדולים המפרסמים דמדינה. וכל שכן שיש ששוכרין להם ש"ץ מקודם להקנות גדול כבוד בטה מאלו ויבלי נסוף לשנה ויבטן להם בקול נעים, ובשעור קוה היו יבולין לקח להם רב ומורה צדק וגם ש"ץ שיהיה יוכל לעבר לפני התכבד בשבת ויום טוב וראש השנה ויום הכיפורים, כאשר בברייתנו, ובנדאי היה מתקבל צבור זה תפלתם למרמס, מה שאין פן עמה שהתפנתה הש"ץ הוא שלא לשם שמים, על זה נאמר "ומנה עלי בקולה על כן שגאיתיה", וכאן כבר הוא שיעל"י: זה הולכת העיר מהרה לרחמי, שאין להם מורה ומנהיג בדרך ה', ובאים עלי-ידיה ליד חלול שבת ויום טוב ואבילות חשש חסד ושלום, ומי יודע עוד כמה אטורים מתיבי כמות חס ושלום, השם ישמרנו מאנשים כאלו: * אם באו עליו עדים. עין במשנה ברוך לענין קלא דלא פסיק, ועין בבאור הגר"א שם עין: ענין שטעמיה א, קבולת לו עמוד ב, והוא מה שאמר שם במקרא: יצא שם אפנה בעיר אין חולשין לה, ומשפט לבאונה דאפלו קלא דלא פסיק, דאם לא כן יפל קשית הנקרא שם ע"ש. ובכל"ב, שמתנו מקור דין זה. איתא: עדים כלשרים, משמע לבאונה דכל"ב שכן קלא דלא פסיק לבדו בנדאי לא פהני. ובתשובות חכם סופר סימן יא הביא דבר זה הפל בו ומסיק דאפלו קלא דלא פסיק, אם הוא מרצה לכל תהיל להסתלקו לחזן אין צריך למחות בנים, אמנם אם יצא אחד מהם שפוטח ואומר אני מאמין לקלא דלא פסיק הזה, יכול למחות בו למעבירו. עוד כמב שם, דלפעמים מורדין אותו עלי-די קלא דלא פסיק אפלו באין מוטה, כגון שצא מקול שנגעיה העביר בפני עדים והלכו להם למדינת חם, אף-על-גב דליבא עדים במנינו, כיון דאיבא קלא דעדים בעד אסתן ומקול יצא מעקרא עלי-די עדים לשרים, מורידים אותו מהמנוחה, אכל ונהג שלא בעדים, אלא מקול יצא מעקרא עלי-די עבד ועשה ונשים, כהא לא מורדין אותו, לא לא נקצא אינה יחידים דמותרים בו ובגיל. וקלא דלא פסיק נקרא, אם יום ומקצה לעזוב עליו כל העיר, ואין לו אויבים בעיר שנוכל לאמר עליהם שהם מוציאו מקול (מכות כה ע"א). ובתשובת מהר"ק סימן קפח משמע קלא נקרא קלא דלא פסיק

באר היטב

ואין להתקוטט פעבור שום מעוה, שהרי שינוי העונות מושכים ידעיהם מלחם הפנים, ד"מ מ"ט"ג מנר אברתם: (כא) תקלה לוח, במקום שאין מנהג יבדו לפי ממון, עין ממון אברתם: (כב) כתב כה"צ בשם המשנה א' דלכונה חכם מדיבין תורה אפלו המעוט יוכל לכף לרב, ובמ"ש שאינו ראוי לחיות חכם אפלו יחיד יכול למחות, וכן פסק הרש"ם חלק אר"חיים סי' לג, ועין ע"ת: שישב בתשובה שלמה, הרש"ם חלק אר"חיים סי' לג, מ"א נע"ת: (לא) ר"ח, והוא שכתב המחבר לעיל סעיף ד ושלא יצא עליו שם נע, ע"ת וע"ל סעיף קטן ז ומ"ש שם: (לב) הכותית, ומ"מ יש להושיב ביד על כהה, כהר"ט כה"ג.

משנה ברוך

דרוקא אם המעוה מתקם על-ידי אחר, אכל אם המעוה תחבטל לממרי, כגון הכנסת אוהבים או התקנת תלמוד-תורה, ויש כבוד למחות, בנדאי מתיב למחות כדי להתחוק המעוה, שהרי מדינה וספין על ענינים כאלו, כמבאר בחז"ש-משפט בסימן קסג סעיף א בהג"ה וסוף סעיף ג: **(סו) אין עונין, שאין (יה) זה מברך אלא מנא"י,** שצאמר "בעצ ברוך נאין ה"י: **כג (סו) שכר שליח צבור.** ובסימן זה סעיף כה שפוסק דחצי לפי ממון ותצוי לפי נפשם, עין בספר אלהור רבא שמתחיל דבחת שאני"ט, עין שם: ובבאור הגר"א משמע שהמחבר חזר בו ופסק שם פה"ה שבקאן: **(סח) מקפת תקלה, שנגבית לפי הממון: (סט) תצוי רבוי,** פי יש (נו) סברא לומר שהעני צריך להתחן כמו העשירי, ויש לפעמים שהעשירים נוהגים יותר ממון להתחן שקולו ערב יותר, גם שהעני יכול לילך למקום אחר, על-כך עשו פשנה זאת: **(ע) תקלה לוח,** בברייתא פתב דמנהג מדינתנו, דל ועשיר נוהגין בשנה, וזהו החצי שליפי נפשות, וגם מכל גשואין (סו) מגיע לו כפי דין והוא החצי שליפי ממון, ולבוש פתב, במקום שאין מנהג יבדו לפי ממון, עין בחש"ן-משפט סימן קסג סעיף ג בהג"ה"ט [מ"א]. ועין בדרך-משה דמשמע מנה, דאפלו העת הפוסקים דפוסקים לפי ממון איננה רק בשכירות השליח צבור ששוכרין אותו לזמים נוראים, דבנה סביבא להו לפי ממון, כי העשירים מתחמ עשום לא יוכלו לצאת מבתיהם ולהניחם ריקם, והעניים יבולים לילך על עתים הללו לעיר אחרת, מה שאין כן בשליח צבור ששוכרין על כל השנה אין מחשבוין לפי ממון לבד"ט: **כד (עא) הוא קודם,** אף-על-גב דחז"ס להם על-ידיה מצנת תפלה, שלא יקנה להם מי שיוציאם כדי חובתם, זה שהנהג רב ומורה צדק שדויעים תורת ה' ומשפטיה (ב) עדיף מן התפלה, ועין בבאור הלכה שכתבנו גדל החיוב בכל עיר לזה, וכתב בתשובות חכם סופר חלק אר"חיים סימן רד וכל אנשי העיר מתחבים לתן לזה"ט, ואין אחד יכול לאמר אין אני צריך לרב ומורה צדק, מפל מקום צריך לשא בעל עם העבור, דומיא דכל אנשי העיר מהיבין לתן על המקנה"ט, עין שם: **(עב) ונאם לאר,** רוצה לומר, כיון דכלאו הכי לא יוכל להורות להם

האך שיתנהגו על-פי התורה"ט, שליח צבור קודם, שיוציאם (נט) על-כ"ל פנים רבי חובתם בתפלה: **כה (עג) חזן מאמנותו** (ס) לכל התמונה במקום שלא נהגו למנות לזמן ידוע, והטעם, שלא יחשדום (סא) שנקצא בתם פסול: **(עד) בו פסול,** (סב) בעדים, דאז אין מקבלין אותו (סג) עד שישב בתשובה שלמה כלי ערמה ומרמה, אכל פשבועה בעלמא שלא ילך בדרךים אלו לא מהני, ובכלא הכי משמע ונאמר מרסרני הוא: **(עה) ואין מסלקין,** אכל למנותו (סד) לכתחלה, אפלו בשביל רבון בעלמא יש למנה"ט, ונאפלו אם הרבון היה עליו רק בבלדותו, ובדלעיל בסעיף ד: **(ער) שנתפס רבוי,** ומכל מקום (סה) יש לחש לקול להושיב בידתיו על כהה. שליח צבור שבתו וזתה תחת פעלה (סו) אין למנותו לכתחלה"ט, אף אם נעשה זה אחר שבפר חמנה, נראה דאין להורידו בשביל זה: **(עו) או שפסד אדם,** שליח צבור המאמין (סז) על חברו למסרו לעצמים

שער העיין

(יה) הגר"א: (יז) ט"ז: (יח) פרי-מגדים: (יט) תשובת הרא"ש: (כ) שם: (כא) נפח הגדולה: (כב) בית-יוסף: (כג) לבוש: (כד) מנר אברתם: (כה) עליה ממדי ואלהי רבה: (כס) מנר אברתם: (כז) באר היטב, ועין בסימן קכב בבאר היטב שם ובדושי ר' עקיבא אינר שם: (כח) קליבו ואלהי רבה:

Torah-Box.com diffusion du judaïsme aux francophones
Tél (France) : 01.80.91.62.91
Tél (Israël) : +972.77.466.03.32
contact@torah-box.com

ח ספר הברית
ב שם תשובת
השביעית

הלכות ברכות סימן נג

(עח) עליר עדים בנה וכיוצא בנה, (לג) (עט) מעבירין אותו. ושלית צבור שהוא שוחט וכוונתו, לא יתפיל ובגדים (לד) (פ) הצואין ומסריחין, ואם אינו רוצה (פא) להחליף בגדיו בשעת התפלה ולהתפלל, מעבירין אותו. ושלית צבור המנבל פיו או שפונן (לס) (פכ) בשירי הפקדים, ממחין בידו שלא לעשות כן, ואם אינו שומע מעבירין אותו (כלכו דף קנה ע"א). (פג) * שלית צבור שהוקין (פר) ורוצה למנות בנה לסיעו לפרקים, אף-על-פי שאין קול בנה (ל) (פה) ערב בקולו, אם ממלא מקומו בשאר דברים, בנה קודם לכל אדם ואין הצבור יכולין למחות בידו (תשובת הרשב"א סי' ש): **כז** "הקהל שפנהו למנות

באר היטב

לשנה כשנג או שנה קנר ונקצא אחריו חלב, אע"פ שפניו אוחז מאקנותו אין מסלקין אותו משי"ן, וצ"ל סי' ז מ"ש בשם טשפ"ץ ז"ל סי' עה. וכתב בנתיב: והמש"ל מודה דאין למנותו לכתחלה. ועין בספר תורת אבות סי' קנח דרין משי"ן שחלף בערכאות של עובדי כוכבים. קהל שחלקו תפלת ראש השנה יום הכיפורי וכוונתו, אם חלה אי מהם ולא יוכל להתפלל אינו רוצה להעמיד איש אחר במקומו ובידו הקהל דוקא להעמידו, תשובת שער אפרים סי' לא, ועין בתשובת בנתיב תקאל סי' יב. ואובן שנה מחוק להפלה חריר בלמים נוראים ואח"כ נחלמן. וקמו עליו קצת מעצרים לומר שלא יוכל להתפלל מפני שאין לו אישה, בתשובת אג"ת סי' כד מצד פנים לבאן וילקאן, ולכסוף העלה דאין להעבירו מפני דבר בנה שאין בו חסא משפט הדברים המעבדים, ועוד צוה שם לסניף דהאיש הדוא כפר אדם ע"ש וע"פ פלסקה"ק ר"א ע"ב: (ל) ערב, ובלבד שלא יהא קולו משנה. וכלל גדול בכל הסוגים מן קודם. וספ"ק שם פת"י וכוונתו אין בניהם קולותיו, רק מהלל השוא

משנה ברורה

ולא מסר, אף-על-פי שמכער הדבר אפילו לאדם שאינו שלית צבור, אינו נפסל על כן, אלא גורעין בו ומחריין בו שאם יסוף לומר קדברים הללו שיבחיורו מטעלתו, ואם הוסיף במידו ראוי להעבירו: (עח) עליו עדים. ומהדרי המגן אברהם לעיל פ"ע ע"ה קטן ז משמע דאפילו בקלא דלא פסיק, יחיד מוחה עליו להעבירו, וכן משמע בנתיב של שלמה ח"ן סוף סימן נב, ועין בבאור הלכה: (עט) מעבירין אותו, ואם עשה תשובה, מהני שלא לסלקו אף אם עבר במידה, אבל למנותו, מבאר בסעיף ה בהג"ה דבמור לא מהני תשובה, דאין פרקו ג"ה. ועין שם במשנה ברורה סעיף קטן כ"כ. ואם עשה בקולותו עברה ועדין לא שב, אף אם מנחה מעבירין אותו, דפסול בעברה לעדות [פמ"ג]: (פ) הצואין. שלית צבור שמתוך חילו לאנסו אי אפשר לנקות להיותו טהור מקרה לילה, ואין משהר עצמו כלל והוא שלית צבור, אפשר בנמים נוראים (ס) יש לעבר בו שיטבילי⁸⁶, ועל-כל-פנים שיוציא הנגדים הצואים מעליו⁸⁷, ואם לא ישמע לדברי חכמים לחתן נפה נפה ולחסיר הנגדים הצואים מעליו, ראוי להעבירו: (פא) להחליף בגדיו, וטוב (בט) שחליף בגדיו המלכלכים כל היום כשהולך בין הפריות, שלא יהא בכלל המשנאים, וכדשם שחליף חכם אסור לצאת בשוק בבגדיו המלכלכים (ע) כן שלית צבור אף-על-פי שאינו תלמיד חכם: (פכ) בשירי הנכרים, ודעה לומר, בגנות⁸⁸ (עח) שהנכרים מנגנים בו לעבודת גלולים שלק⁸⁹. ובי"ח בתשובה סימן קכו כתב, דוקא בגנות שמתוך לנה. והולך בערכאות של עובדי גלולים פסול להיות שלית צבור בראש השנה ויום הכיפורים, אלא אם כן עשה תשובה⁹⁰ [א"ר בשם תורת אמת]. ונראה לי דמזרי שלא נשאר על ידו

שי"ן שבתו וקנה תחת בעלה, אם א"א באתר חטוב בדעבר וכוונתו, מסריין מברקא שבתו. וכי ע"ה משמע דאפילו אם כבר נתקבל לשי"ן קבוצ מסלקין אותו אי א"א אחר וקניש שאין למנותו לכתחלה ע"ש וע"ל סי' קכח סי' ע"א משי"ש בשם שכתוב רכשם שכתוב יקב לענין כהן. שי"ן שנספל קילו, שלטעם קאלו הוא נקמת וכוונתו פסול לשי"ן, מה"י בביתא שכתוב: (נג) מעבירין אותו. ואם עשה תשובה אין מעבירין אותו, ע"ה ע"ש: (לד) הצואין. שי"ן שמתוך חילו לאנסו א"א לנקות להיותו טהור מקרה לילה ואין משהר עצמו כלל והוא שי"ן, אפשר בנמים נוראים יש לעבר בו שיטביל וע"ה שיוציא הנגדים הצואים מעליו, ואם לא ישמע לדברי חכמים לחתן נפה נפה ולחסיר הנגדים הצואים מעליו דאין להעבירו, מה"י א"א יקניש ז"ל בתשובתו ונצי"א ביהם חלק א"ה סי' ו, ע"ש: (לה) בשירי הנכרים. וי"ל מנגנין שפוננים בו לעבודת גלולים, מ"א בשם סי' ח, ובי"ח בתשובה סי' קכו כי דוקא נגון שפוננו לנה. סמך רש"י בתשובה סי' כ שי"ן שנהיה שוחט ונקצא שמכר טרפה בחוקת

באר הלכה

כי אם בקול הנכרים מסרימים עליו ואינו פוסק, דמסתמא יש לומר שלא על חנם נצא הקהל הזה, אכל אם רוצה לנו שרן אחר הוציא את הקול מתחלה ועל"י רון נשתקב הקול בעיר, אין מוח עליו שם קלא חלא פסיק, ואפשר דהכי נפר בענינו כן. ואחר"כ קצאתי בחתם סופר אר"ח"ים סימן כה שמשמע כן, עין שם. ואמנם לכאורה יקשה מ"ה, דהא"ף מצייל שם קלא דלא פסיק להודות ח"ן הלא מוילא יש לו הפסד מנזן גס"ן, כדמובא בנ"ש"ל שלמה ח"ן סוף פרק קמא ע"ש, ולענין הפסד מנזן בעלמא פשוט וכוונתו דלא מהני שם קלא, כדמשמע בסתימת התורה א"ה פ"ט ז"א ריש גמור, וכן שם: הקדוש נקפו או הפקיר נקפו פ"כ בסמא קמני ע"ש: ואפילו אפנא רמוכא לא מהני להוציא מנזן, כדמשמע בחש"ן משפט סימן תח, וכל"ש כן קלא בעלמא. ואפשר דהני טעמא דאימא בגטין פ"ט ע"ה דלכ"י נא לה שם מנזן אין חולשין לה משום דאפשר דפריצות בעלמא חו"ל ועל"י ד"ה כ"ה קולו הנה. ולענין ח"ן אפשר דמסתמא לא נחא להו לאינשי לכתחלה למנות איש שיש לו כל"כ פריצות שכתוב לז"י קלא דלא פסיק על נות כנה, וקנה לו לשמר את עצמו שלא יבוא לנה. ולענין אם רואים בו כמה סימני פריצות, פשוט דצריך להתרות בו, כמו שכתב רמ"א לענין שי"ן המנבל פיו: * שלית צבור שהוקין. בנה הפעשה לשאל הרשב"א, ודעה הרשב"א להח"ב מחמת שני טעמים: אחר, מי שהיה מני, כגון שהוא ספר לרבים או נחתם וכל מהאי גונא, ודעה שאתר ודעה פא"ה מנוי לפרקים מנזן שהוא אינו יכול, הרשות בידו ואין סח ביד הקהל לעכב בו, אפילו אם חש ב"ה ואין יכול לעשות כלל ופכ"ח להח"ה אחר, אם בנה ראוי הוא קודם לכל אדם, ואפילו אם יש אחרים גדולים ממנו, עין שם, ובנה חבין דברי הג"ה שכתב, ומה שכתב המגן אברהם: ומזרי שפנהו לשי"ן כל ימי חייו, המנזן שם היטב וראה דוח פה הרשב"א שם רק לוחא דמקלח לחוכי שבוני רעת הקהל בנה מתחלה שאם נצטרף לעת זקנתו לעור לפרקים, שיהיה ברישותו לקח אחר לנה, ומכל מקום הוא הדין אפילו אם נשכר ל"י ג' שנים וצריך לפעמים לעור הרשות בידו, וקצת משמע כן בבאור הג"ה ג"פ:

מזון חברו בידו, כגון שהיה בנה דיניהם כדענו, אפלו הכי פסול על-כל-פנים בראש השנה ויום הכיפורים, דהוא עון גדול מצד עצמו, כדאיתא בחש"ן משפט סימן כז, דאי לאו הכי הלא הפסול מחמת עברה אפלו בשאר ימות השנה אין לו להיות שלית צבור, כדלעיל בסעיף קטן יד. ואולי כדענו, כדענו חכמים, דישתכח האסור מן הפסול אצלם ואפשר דהוא שנגב, אין לפרקו, וכדאיתא קעין נה בחש"ן משפט סימן לז סעיף ד ע"ש, ועל-כל-פנים לענין שלית צבור בראש השנה ויום הכיפורים בודאי יש להחמיר. שלית צבור שנהיה שוחט ונקצא שמכר טרפה בחוקת קשרה בשונג, או שהיה מנזר ונקצא אחריו חלב, אף-על-פי שאין מסלקין אותו משי"ן⁹² מפל מקום אין למנותו לכתחלה [כנה"ג]. ואם עשה תשובה, ממה אפילו למנותו, כדלעיל בסעיף ה בהג"ה. קהל שחלקו תפלת ראש השנה ויום הכיפורים כנה"ג, אם חלה אחר מהם ולא יכול להתפלל, אינו רשאי להעמיד איש אחר במקומו, וכיד הקהל דוקא להעמידו [שערי אפרים סימן לא ועיין בתשובת בנתיב יחזקאל סימן יג]: (פג) שלית צבור שהוקין. והוא הדין (עכ) בכל המנויים גס"ן בנה קודם⁹³, ואפלו יש אחרים גדולים ממנו, כיון שהוא ממלא מקום אבותיו. יש אומרים דבחסד המטעה לפרסין תורה אז לדין לא אמרינן שפניהן קודמין, ויש חולקין⁹⁴, עין בגמ"א אברהם⁹⁵ ובכנסת הגדולה ובעלת-הסמיך ובתשובת חת"ס סופר חלק אר"ח"ים סימן יג: (פר) ורוצה לנה, סמך הרשב"א שם: הוא הדין דבכל עניני המנויים, אם רוצה המנוי שאתר נסיענו כאלו מנוי לפרקים, וכתב הפנסת הגדולה: דקא אם הוא ראוי לכך, הן בענין המלאכה הן בנדאת שמים: (פה) ערב, ובלבד (עג) שלא יהא

שער הציון

(פח) פאר היטב: (פז) בגן אברהם: (פ) פרי אברהם: (ע) בגן אברהם: (עג) רש"א: (עז) בגן אברהם:

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones

Tél (France) : 01.80.91.62.91
Tél (Israël) : +972.77.466.03.32
contact@torah-box.com

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones

Tél (France) : 01.80.91.62.91
Tél (Israël) : +972.77.466.03.32
contact@torah-box.com

הַלְבוּת כְּרֻבוֹת סִימָן נג

ביאורים ומוספים

כן שלא בשעת התפילה מעבירים אותו, וכן משמע בספר הסידים (סי' רלח, הובא במג"א סי' לא) שכתב שכל שמנגנים בפני עבודה זרה לא יעשה אותו לקדוש ברוך הוא. מאידך, הלבוש (סכ"ה) כתב שהטעם ששייך ששר שירי עכו"ם מעבירים אותו, הוא כיון שהמרגיל את עצמו בשירים אלו מטמא את רוחו ונופו, ועוד שאי אפשר שבעת תפילתו אינו חושב על זה, ואם כן תפילתו עבודה ולא זכה, ומבואר מדבריו שגם אם אינו שר שירים אלו בשעת התפילה מעבירים אותו.

91) וכן בומנינו ההולך לרון בבית המשפט, דעת הגר"ח קניבסקי (אשי ישראל בסוף הספר תשובה לט) שאם הלך שלא כדון בראי פסול.

[משנ"ב שם]

אף-כ"פ י' שאין מסלקין אותו משי"ץ⁹².

92) אמנם אם הוציא פעמים רבות טריפות מתחת ידו, כתב לעיל (סי' כב) שנחשב כמויד ומסלקים אותו, והביא שהפמ"ג הסתפק, שאולי אפילו בפעם אחת יחשב כמויד. וסיים שם שמימי אס שב בחשובה אין מסלקים אותו אפילו אם הוציא פעמים רבות.

[משנ"ב סי' פג]

נהגו הדין קל המניחים גם-כן כגו קודם⁹³ וכו', ויש חולקין⁹⁴, עין בקנן אבן-השם⁹⁵.

93) והתן האם דינו כבן לענינים אלו, בשו"ת הרמ"א (סי' קלג, תשובה מהגר"ש בן הגיר העשיל) כתב שגם הוא יורש את משרת הרבנות, וכן כתב בשו"ת כוכב מיעקב (ח"א סי' קכה). מאידך, בשו"ת עבודת הגרשוני (סי' מט ד"ה אמנם) כתב שכיון שהבת אינה ראויה לירש את הרבנות, שוב אין לבעלה כח לירש.

ולענין נכד האם גם הוא נחשב כיוורש, כתב האי"א (בוטשאטש, סכ"ה) שלענין זה אינו נחשב כיוורש.

94) ולענין ירושה במצוות, כתב בבית-הל' לקמן (סי' קנג סכ"ב ד"ה חוזר למצוות) מהביי בשם המרדכי, שאין שייך ירושה, אכן אם היה מנהג בעיר שמי שהחזיקוהו קהל באיזה מצוה הרי הוא לו ולזרעו, יעשו כמנהגם. עוד כתב שם, שאם קנה מצוה לזמן קצוב ומת בתוך הזמן, יורשיו נכנסים במקומו לזמן הקצוב. אמנם בסוף דבריו ציין למה שכתב הברכי יוסף בשם הכנסת הגדולה, שהבן קם תחת אביו גם למצוות.

95) המשנ"ב לא הכריע בדבר. והמנהג בומנינו כתב בשו"ת שבט הלוי (ח"ד סי' קכה) שכבר יצאה הוראה לכלל ישראל בדעת רוב הפוסקים שכשהבן ראוי לכך, יורש הוא את אביו במינוי של תורה, וכפשוט דברי הרמב"ם (פ"א מהל' מלכים ה"ז) והרמ"א (יו"ד סי' רמה סכ"ב). וכן כתב החוט שני (שבת ח"ד עמ' תב) שנהגו בכל תפוצות ישראל בכל הדורות למנות את הבן אחר אביו אם הוא ראוי לכך, ובפרט אם הקהילה או הישיבה שהיא האב שם, צריכה לכך.

[משנ"ב סי' עט]

ועין שם במשנה ברורה קע"ה-קט"ז ככ"ה⁸⁵.

85) שכתב שם בשם המג"א, שאפילו אם עבר עבודה במזיד, אם עשה תשובה יכול להיות אפילו שייך קבוע, חוץ מבתענית ציבור, והוסיף בשם הא"ר (סי' ו) שלענין זה ימים נוראים דינם כתענית ציבור.

[משנ"ב סי' פ]

יש לגדור בו שישלבו⁸⁶, ועל-כ"ל קנינים שיוציאו הקנדים הצואים מעליות⁸⁷.

86) ואם אינו טובל, לכל הפחות יטול על עצמו תשעה קבין (משמעות תשובת זרע אברהם המצויין בבאר היטב סי' לד, שהוא מקור המשנ"ב). ופרטי טהרת תשעה קבין יתבאר לקמן סי' פח סי' ד.

ולענין כל אדם שאינו שייך, כתב לקמן (שם סוף סי' ד) שאף הנהגו בטבילה זו היינו דוקא בבריא, אבל חולה שראה קרי לאונסו פטור מכלום, ורק ירחץ את ארנו המקום. וראה עוד שם בפרטי הידינים ומה שכתבנו שם.

87) כאן כתב כן לענין שייך בימים הנוראים, אמנם לקמן (סי' עו סי' טו) כתב בתחילה ששכבת זרע דינה כצואה ולכן כשהיא על בשרו אפילו שהיא מבוסה אסור לומר דברים שבקדושה, אבל כשנמצאת על בגדיו ומכוסה מותר, ויש אומרים שאין דינה כצואה, אך סיים בשם ספר הסידים שגם מי שאינו שייך וגם שלא בימים הנוראים אפילו היא על בגדיו ומכוסה יש לרוחצה או לפשוט בגדיו שלא תהיה דבוקה בו הטומאה, וכל שבן כשנכשל חס ושלום על ידי קרי שלא יהיה לו למזמרת איסור.

[משנ"ב סי' פא]

למהל'ה⁸⁸.

88) ואף לכל אדם, כתב השו"ע לקמן (סי' צח ס"ד) שראוי שיהיו לו מלבושים נאים מיוחדים לתפילה, ומימי בעל מלאכה כצבעי וכדו' שאינו מתבייש לצאת לרחוב מרכזי בבגדי עבודתו, דעת הגר"ש אלישיב (חשוך חמד ברכות יד, ב) שבשעת הדחק יכול ללבושם אף בשעת התפילה.

[משנ"ב סי' פב]

קננות⁸⁹ שהקננים פו לעבודת גלולים שלקם⁹⁰ וכו', ההולך בעקבות של עובדי-גלולים קסול להיות שליח-צבור בראש-השנה ויום-התקפורים, אלא-אם-כן עשה תשובה⁹¹.

89) ואף לומר את הניגון בלי המילים שלהם, כתב בשו"ת שבט הלוי (ח"ט סי' יט) שמבואר ברמ"א שאסור, ושייך כזה עליו לפרוש ממלאכת הקודש.

90) והמנן ניגונים אלו, משמע בשו"ע הרב (ס"ב) שנפסל רק כשמנגנים בשעת התפילה (ואינו כשייך המנגל פיו שאף אם עושה

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones

Tél (France) : 01.80.91.62.91
Tél (Israël) : +972.77.466.03.32
contact@torah-box.com

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones

Tél (France) : 01.80.91.62.91
Tél (Israël) : +972.77.466.03.32
contact@torah-box.com

הַלְבוּת פְּרָכוֹת סִימָן נג נד

ביאורים ומוספים

רבות כתב המשגיב לקמן (סי' רז ס"ק ג) כדברי התוס' יום טוב לומר 'חי העולמים' בעירו מפני שהוא דבוק.

[משניב ס"ק ג]

דבכל פְּרָכָה קְצָרָה אָסוּר לְהַפְסִיק בְּאִמְצָעָהּ אָפְלוּ לְ"אָמֵן וְהָא שְׁמָה רַבָּא וְקִדְוָשָׁה, וְיֵשׁ לְחַלְקָא, וְצָרִיף עֵינָיו.

3) ובטעם החילוק בין ברכה קצרה לארוכה, כתב בביה"ל לקמן (סי' טו ס"ג ד"ה לקדיש ולקדושה) שבברכה קצרה על ידי ההפסק לא יוכל להתחבר סוף הברכה להשם ומלכות שאמר. והוסיף, שלפי זה אף בברכה ארוכה אסור להפסיק אחר שאמר 'ברוך אתה ה' בסוף הברכה.

עוד כתב שם, שהחיי אדם הסתפק לענין דיעבר האם צריך לחזור לראש כשהפסיק לקדיש וכדו' באמצע ברכה קצרה, והחיי אדם מבאר את ספיקו שאולי עניית קדיש וכדו' אינה הפסק, שמכיון שהיא הוספה בשבח המקום מצטרפת היא לברכה.

4) ולענין עניית אמן [שאינו על 'ברוך שאמר'] או 'ישתבח' כשהוא עומד אחר 'ברוך אתה ה' בסוף ברכת 'ברוך שאמר', כתב לעיל (סי' נא ס"ק ב) בשם החיי אדם (כלל כ ס"ג) שאסור לענות, שבוה מקלקל את הברכה לגמרי [השם בחיי אדם מצוין לדבריו בכלל ה. ומשמעות דבריו שם שאף 'אמן יהא שמיה רבא' לא יענה].

[משניב ס"ק ו]

דְּרִיקָא בֵּין וְשִׁתְּבַח לְיוֹצֵר שֶׁהָיָה עֲנִין אַחֲרָיָהּ.

5) וכן לענין אמירת הלל עם הציבור בין 'ישתבח' ל'יוצר', כתב בשערי צדק לקמן (סי' תפח ס"ק ד) שיפסיק ויאמר את ההלל אם הוא יודע שלא יזדמן לו ציבור אחר כך.

[משניב ס"ק ח]

שֶׁהַקְּדִישׁ קָאֵי עַל הַתְּפִלָּה וכו', וְעַל-כֵּל-פְּנִים יֵשׁ לְלַמְּדָם שִׂיאֵמְרוּ מִקְצֵת פְּסוּקִים בֵּין שְׁנֵי קְדִישִׁים.

6) ובפמ"ג (סי' נה משב"ז ס"ק א, שהוא מקור הדברים) כתב שהטעם שאומרים קדיש אחר שמונה עשרה הוא משום הפסוקים שיש בתפילה כגון רפאנו ה' וכדו'.

7) אמנם לקמן (סי' נה ס"ק א) כתב שטוב למעט בקדישים, כשם שטוב למעט בברכות.

[משניב ס"ק ט]

וְעֵינָן מְגִנְיָא אֲבָרְהָם שְׁפִטִיק דְּרִיקָא אִם אָמַר אַחֲרֵיהּ עַל-כֵּל-פְּנִים מִקְצֵת דְּבֵרֵי אֲגָנָה.

8) אמנם, בביה"ל לקמן (סי' קנה ס"א ד"ה ויקבע) כתב שאומרים קדיש דרבנן אף על תורה שבעל פה, ואף שלא אמרו תחילה דברי אגדה.

[משניב ס"ק י]

מְנַהֵג כֵּל יִשְׂרָאֵל לומר אחר פְּרָקֵי אֲבוֹת אַחֲרֵי "כְּמָה מְדַלְּקִין" הַמְּאָקֵר וכו' תְּלִמְדֵי חֻקִּים מְרַבִּים שְׁלוֹם וכו'.

9) במג"א (ס"ק ג, שהוא מקור הדברים) כתב שגם אחר אין כאלוקינו נהגו לומר המאמר 'תלמידי חכמים' וכו', וקדיש דרבנן.

[משניב ס"ק יא]

וְאָפְלוּ אִם רַק שְׁנַיִם וְשִׁלְשָׁה לומְדִים.

10) ואפילו אם רק אחד למד, כתב בביה"ל לקמן (שם) שיכולים לומר קדיש כשהיו עשרה בבית הכנסת. וכן כתב לעיל (ס"ק ו, לענין הקדיש שלפני ברכו) שאפילו אמר השי"ע לבדו את הפסוקים יכול לומר קדיש, וראה מה שכתבנו לקמן סי' נה ס"ק ב.

[משניב ס"ק פה]

אֵין לְהַעֲבִיר שְׁלִיחַ צִבּוֹר מִשְׁבִּיל אַחַר שְׁקוּלוּ עֲרֻכָה.

96) והשי"ע שקולו נמוך והיושבים בסוף בית הכנסת לא שומעים את קולו כראוי, כתב הבן איש חי (שנה א פ"ה תרומה אות א) שצריכים להעבירו מלהיות שי"ע.

[משניב ס"ק פז]

נִכְתָּב לְשֵׁם שְׁמַיִם וְלֹא לְשֵׁם הַתְּפִלָּה וכו', נִכּוֹן אִף לְחִיד לְהַתְּפִלָּל מִחוּץ הַתְּפִלָּה.

97) ואף על פי שבסידור של יחיד אין צריך להקפיד, כתב בשו"ת אגרות משה (אריה ח"ב סי' יז) שמאחר שרואים מכאן שאופן כתיבת הסידור ערשה רשע במעשה מצות התפילה ובקבלתה לפני המקום, לכן יש להזהר שלא להתפלל מתוך סידור שיש חשש שנדפס על ידי חילול שבת ואפילו על ידי פועלים נכרים, שאיך יתפלל בדבר שיהיה קטגור ח"ו ולא יגיה שיתקבלו התפילות, והוסיף, שהוא הדין שיש להזהר שלא ללמוד בספרים הללו.

98) ולגבי תפילה מתוך הסידור, כתב לקמן (סי' צג ס"ק ב) שהארי"י ז"ל היה מתפלל מתוך הסידור כדי שיכוון מאד וגם שלא להבליע נקודה, והכל לפי מה שמרגיש האדם בנפשו. ואף בחזרת השי"ע, כתב לקמן (סי' צו ס"ק ט) שנכון שיהיה הסידור פתוח לפניו להיות אוננו פקוחות על מה שאומר השי"ע. ולקמן (סי' קכד ס"ק ב) הביא מה שכתב השליח: "ראיתי מדהרדים אל דבר ה' שמשימין הסידור בפניהם בשעת חזרת התפילה ועיניהם וליבם שם שלא יראו חוצה, ואז מכוונים על כל מלה ומלה, וראה עוד מה שכתבנו לקמן סי' צג שם.

וכן לענין ברכת המזון, כתב לקמן (סי' קפה ס"ק א) שהמדקדק יזהר לברך לכתחילה מתוך הספר ולא בעל פה.

סימן נד

דינים השונים לישתבח

[משניב ס"ק א]

וְאִי-צִלְיָגַב דְּפְסוּקִים מְפָסִיקִים בִּינֵיהֶם, לֹא הָיָה הַפְּסִיק.

1) ובביאור הדבר שאין הפסוקים הפסק, כתב הלבוש (ס"א) מפני שכולן זמירות ותשבחות.

ומטעם זה ש'ברוך שאמר' ו'ישתבח' נחשבות כשהי ברכות הסמכות, ביאר לקמן (סי' רטו ס"ק ג) שהמברך בעצמו עונה אמן אחר ברכת 'ישתבח' [לדעת המחבר].

ואם שכח לומר 'ישתבח' והתחיל ברכת 'יוצר אור', העת הגרשו"ז אויערנך (הליכות שלמה תפלה פ"ז דבר הלכה אות כ) שאינו חוזר לומר 'ישתבח', מאחר שברכת 'ישתבח' היא סיום של 'ברוך שאמר', וכיון שהתחיל כבר ברכת המאורות הפסידה ברכת 'ישתבח' את מקומה ונתבטלה, ובשו"ת אור לעיון (ח"ב פמ"ה תשובה יא) כתב שגם בבין הפרקים לא יאמרנה, ובמקורות (שם) נשאר בצ"ע למעשה, שאולי כיון שהיא מצוה עוברת מותר לאומרה בברכות קריאת שמע והגרי"ח קניבסקי (שיח השדה ח"ג ברכות לד, ב) כתב שיאמרנה בין 'יוצר המאורות' ל'אהבה רבה', והוסיף, שאפשר שצריך לומר גם כן איזה פסוקים לפניו.

[משניב ס"ק ב]

יֵשׁ גּוֹרְסִין בְּצִיר"י.

2) בביאור הגירסא בעירי, כתב התוס' יום טוב (סוף מסכת תמיד) שפירושו שהוא מחיה את העולמים, ולגבי ברכת בורא נפשות

יום ג' כ"א חשוון תשע"ו

פה באר הגולה

הלכות ברבות סימן נג נר

אנשים על צרכי (פ) העבור לזמן, ובהגיע הזמן יצאו אליו וינסו אחרים תחיתם, בין לזמן בין לקפה של צדקה בין לשאור מזוניים הנצרכים לצבור, בין שנושלים עליהם שוך בין שאינם נושלים, אפילו לא קבעו להם זמן, סתמים קפדושו, מאחר שנהגו כך: הגה יש מי שקמת דשליח צבור תחיל מתוך ספר המנהג לצבור, דנבאי (פז) נכתב (ט) לשמו (מהר"ל בשם הרק"ה):

נד דינים השייכים לישמחה, וכו' ג' סעיפים:

א הר"ף וקראיש
ב ספר ז דברכות
ג והרמב"ם בספר ז
ד שו"ת בשם הר"ף
ה גמרא סנהדרין שם
ו בפסח הירושלמי
ז ד טור בשם רב
ח פסקי (ג' כ"ב)

א "ישמחה" אינה פותחת בברוך, לפי (א) שהיא סמוכה לברוך שאמר, ששחיהן נתקנו על פסוקי דומיה, זו לפניהם וזו לאחריהם: ב "אין לענות אמן אחר מלך מהלל (ט) (ב) בתשבות' אלא אחר 'חי העולמים', (ג) ששם הוא סיום התפלה: ג (ד) המספר בין 'ישמחה' (ב) ל'יוצר' עברה היא בידו וחוץ עליה (ה) מעורכי המלחמה, 'יגיש מי שאומר, שילצרכי צבור או (ו) לפסק צדקה למי שגא להתפרנס מן הצדקה, מחר לתפסיק: הגה וזנה נתפשט מה שנהגו בסדרה מקומות לברוך חולה או לקבל בבית הכנסת שיעשה לו דין בין 'ישמחה' ל'יוצר', דכל זה מקרי לצורך מצוה, ולאסרוך פשתורין להתפלל יאמר (ז) השליח צבור (ח) מקצת פסוקי (ג) דומיה ויאמר קדיש עליהם, כי לעולם אין אומרים קדיש (ט) בלא תהלה שלפניו. ולכן מתחילין (י) ערבית בלא קדיש

באר היטב

באר היטב נהגו פוסקים קודמים, אין להעביר ש"ך בשביל אחר שקולו ערב, ואם הרב תפסיק באחר ושקלו שניהם כא, עין מהר"ב ובר"ם ובע"ת: (ז) לשמו. בסודרים התפסיק אין חלוק, ש"ך וקודם ש"ך חזן, שצריך לראות האם קרא, וסגנון 'תקא' וכו'. ור"א: (ב) בתשבות. ונפתחו אל מלך בירל בתשבות. בתשבות בחי"ק תחת פתיח, תאריך וכל נביא השמחה בשם ברוך ועיל סימן נג סוף א. חי העולמים

משנה ברורה

קילו משנה. אין להעביר (עד) שליח צבור בשביל אחר שקולו ערב^(ט); ואם הרב תפסיק באחר, ישמשו שניהם כאחד: כו (פז) העבור לזמן, עין בתשובת חמדת שלמה סימן ז בשכר חזן לזמן ג' שנים, דמשיק אחר דינא דסבא דהוא ונקא במקום שהמנהג שלאחר הזמן יצאו אלו, אבל בנפתח דאין כרך לסלק בלא תפסיק, ודאי אין לסלק בתנאים משום לא לעשות עליו תפסיק, עין שם, ועין בתשובת חסידים סימן ז' דר גמ"ס קצין זה; אם לא נשתנה פשוט שלאחר הזמן שנקבל והנה קלה ומנו ושני העברים יהיו יכולין לחזרו, וצריך קבלה ומנן תרש, עין שם: (פז) נכתב לשמו, פרוש, (ע"ה) נכתב לשם שמים ולא לשם התפארות^(טז), ונאפלו אם הסדר של התידי (עו) הוא בכתב נאה יותר מהעבור, ובספרים התפסיק (עו) אין חלוק בין של צבור ליהודי. כתב הפריימנדיים: נכון אף לתידי להתפלל מתוך הסודרים^(טז), כל"שון שליח צבור שאימת צבור עליו שיהפיל בפניהם, וקודם שליח צבור חזן, שצריך לראות האם קרא, וסגנון 'תקא' וכו' ור"א: (א) שהיא סמוכה, רא"ע ל"ג (ב) דפסוקים מפסיקים ביניהם, לא הוי הפסק, כמו ברכה אחרונה שבקראת שמע או (ג) שבהלל שפס"ן אינה מתחלת בברוך מהאי טעמא: ב (ב) בתשבות' זו (ג) היה נסתרה, אבל נסתתנו "אל מלך גדול בתשבות"; ורצוה לומר, שלאחר שפסיק השליח צבור בישמחה בברוך אחר ה" אל מלך גדול בתשבות" לא יענה שום אדם על זה אמן, דאפתי לא הוי סיום הברכה עד שאמר גמ"ס "אל ההודאות" וכו' עד "חי העולמים". בנפתח "חי העולמים" (ד) יש גורסין בצירוף^(טז) ויש גורסין בפת"ח, ונאפלו לדעת זו מפל מקום יאמר "העולמים" בה"א, כי פרושו חי בשני העולמים ושלית בעולם הזה ובעולם הבא: (ג) ששם הוא, צריך עיון אי מקרי אף להפסיק ולענות "אמן" והא שמה נבא" וקדשה, כי מאמר אחר הוא עד סוף, ועין בחי"אדם כלל ה סעיף יג דכלל ברכה קצרה אסור להפסיק באמצעות אפילו ל"אמן והא שמה נבא" וקדשה, ויש לחלק, וצריך עיון: (ד) המספר, ובכתבים (ה) כתב לומר בעשות ימיה השובה מנמור "ממגינים קראתיך ה" בין לישמחה ליוצר, וצריך עיון: (ה) מעורכי המלחמה, ורצה לומר, דכתיב בקרא "מי האיש הנרא וכן הלכך ילך וישוב לביתו", וצריך עיון: והוא מעברות שפדו, וזו גמ"ס בכלל עברה היא. והאליה נכה נכתב בשם משה משה, שהקלות מבטלים לעלות

שער העיון

(ע"ה) מגן אברהם: (ע"ה) מהר"ל: (ע"ה) שם: (ע"ה) ש"ך: (ב) ב"ח והג"א: (ג) פריימנדיים: (ד) מגן אברהם: (ה) מגן אברהם: (ו) פריימנדיים: (ז) פריימנדיים: (ח) פריימנדיים: (ט) פריימנדיים: (י) פריימנדיים: (יא) פריימנדיים: (יב) פריימנדיים: (יג) פריימנדיים: (יד) פריימנדיים: (טו) פריימנדיים: (טז) פריימנדיים: (יז) פריימנדיים: (יח) פריימנדיים: (יט) פריימנדיים: (כ) פריימנדיים: (כ"א) פריימנדיים: (כ"ב) פריימנדיים: (כ"ג) פריימנדיים: (כ"ד) פריימנדיים: (כ"ה) פריימנדיים: (כ"ו) פריימנדיים: (כ"ז) פריימנדיים: (כ"ח) פריימנדיים: (כ"ט) פריימנדיים: (ל) פריימנדיים:

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones

Tél (France) : 01.80.91.62.91
Tél (Israël) : +972.77.466.03.32
contact@torah-box.com

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones

Tél (France) : 01.80.91.62.91
Tél (Israël) : +972.77.466.03.32
contact@torah-box.com